

החלטת ועדת האתיקה

בעניין קובלנות נגד חבר הכנסת מיכאל בן ארי

מיום י"ח בטבת תשע"ג - 31 בדצמבר 2012

1. ועדת האתיקה קיבלה קובלנות (נפרדות) מאת חברי הכנסת אחמד טיבי, ג'מאל זחאלקה ומוחמד ברכה, וכן מאת המרכז הרפורמי לדת ומדינה והמטה למאבק בגזענות בישראל, ומאזרחים, יהודים ונוצרים, כולן בקשר לטענה שביום 16.7.2012 קרע חה"כ מיכאל בן ארי בהפגניות את ספר הברית החדשה בלשכתו בכנסת, ופרסם תמונות מאירוע זה בתקשורת. לקובלנות צורפה תמונה, שפורסמה בכלי התקשורת, ובה נראה חה"כ בן ארי בלשכתו בכנסת, קורע ספר. לפי הקובלנות, במעשה זה יש פגיעה קשה ברגשות הדת של הנוצרים ומאמינים בני דתות אחרות בארץ ובעולם, יש בו כדי לעורר שנאה ואיבה, והוא מטיל כתם שחור על הכנסת כולה.
2. חה"כ בן ארי מסר בתגובתו כי לא קרע את הברית החדשה אלא "מהדורה מהודרת" של "ספר הבריתות", הכולל את התנ"ך, הברית החדשה וחומר מיסיונרי, ספר שנשלח על ידי "גוף מיסיונרי פרוטסטנטי ממומן למטרה של המרת דת" ולשם "מחיקתו של העם היהודי". לדבריו, כריכת הספרים יחדיו (התנ"ך והברית החדשה) באה לשים ללעג את התנ"ך כמסמך אנכרוניסטי. חה"כ בן ארי הוסיף כי פעולת המחאה שלו מעוגנת בהלכה היהודית, והדגיש כי הפעולה בוצעה בלשכתו הפרטית ולא מעל דוכן הכנסת. עוד כתב כי ניסה בעבר לפעול בדרך המקובלת בפרלמנט בעניין זה, ופנה לנשיאות הכנסת בבקשה לקיים דיון מהיר בוועדת הפנים בעניין חלוקת חומר מיסיונרי, אך הבקשה נדחתה. חה"כ בן ארי ציין כי אם היה נשלח, לשם הדוגמה, ספר הכורך את הקוראן עם הספר "פסוקי השטן", היתה נפתחת חקירה נגד השולח ולא נגד מי שהיה קורע את הספר. חה"כ בן ארי צרף לתגובתו "נספח משפטי" ובו ביקש לדחות את הקובלנות של חברי הכנסת מטעמים של חוסר נקיון כפיים, שכן הם "הזדהו עם רוצחים, הסיתו לאלימות" ועוד, וציין כי גם מעיון במשפט המשווה, אין כל עבירה בקריעה של ספרי קודש ובסמלים כמו דגל. חה"כ בן ארי ביקש לדחות את הקובלנות גם לאור הטענה שוועדת האתיקה עצמה "הכירה בפגיעה ברגשות לטובת חופש הביטוי".
3. ועדת האתיקה עיינה בקובלנות ובתגובה אליהן, וכן בדברים שאמר יושב ראש הכנסת במליאת הכנסת ביום 18.7.2012, הגם שלא נקב בשמו של חה"כ בן ארי:

”קיבלתי עכשיו תהייה, שאלה, אם לא תלונה, מהמנהיגות הנוצרית בעולם לגבי אירוע שאירע כאן אתמול בכנסת, כאשר אחד מחברי הכנסת החליט לקרוע במפגיע את הברית החדשה, מתוך מחשבה שהיא נשלחה אליו בדואר מבלי שהוא ביקש זאת, כהתרסה וכפרובוקציה, בלשונם. אני רוצה לומר בצורה חד-משמעית, כיושב-ראש הכנסת, לא בשם הכנסת... שחופש הפולחן, חופש האמונה, הוא מיסודות המדינה היהודית והדמוקרטית שלא תוכל להתקיים - גם אם אדם חושב שמישהו שלח לו איזה דבר קודש לאנשים אחרים כפרובוקציה, הוא חייב, מרגע שנבחר כחבר כנסת, להבין שכל דבר שהוא עושה הוא עושה זאת גם כראי של הכנסת כולה.

אני רוצה לומר שאני מזדעזע לחשוב מה היה קורה אם היה נשלח ספר תנ”ך לפרלמנטרים בעולם והיה חושב אחד הפרלמנטרים מהפרלמנטים השונים בעולם שנשלח ספר התנ”ך אליו מתוך התרסה, והוא היה עומד וקורע אותו. איזו זעקה ואיזו קריאה היתה נשמעת מבית-המחוקקים שלנו ומבתים אחרים במדינת ישראל על אנטישמיות נוראה, אשר אינה מאפשרת ליהודי לחיות על-פי אמונתו. אני, באופן אישי, לא בשם הכנסת, מגנה את הפעולה הזו בגינוי שאין למעלה ממנו.”

ועדת האתיקה מבקשת להביע הסתייגות קשה ממעשיו של חה”כ בן ארי, שבאופן פומבי וגלוי קרע ספר הקדוש לנוצרים. במעשה זה הפר חה”כ בן ארי את כללי האתיקה, המחייבים את חבר הכנסת לשמור על כבוד הכנסת ולנהוג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת. לפיכך החליטה הוועדה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 13ד(ד) לחוק החסינות, להטיל על חה”כ מיכאל בן ארי נזיפה.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.